

R. Rafaj: Vykašle sa prezidentka Čaputová pri menovaní ministrov na právnu zásadu prezumpcie neviný?

- CZ24 News | 9. října 2023

SLOVENSKO: Prezidentka Zuzana Čaputová v relácii TV Markíza Na telo s M.Kovačičom v nedeľu naznačila, že bude kádrovať a selektovať predložené nominácie na ministerské posty, ktoré by jej predložil Robert Fico, pokiaľ sa mu podarí zložiť vládu.

V čase horúcich rozhovorov, kedy by sa vyžadoval pokoj zbraní a zahryznutie do jazyka **zdôraznila, že prezident môže nomináciu na ministra odmietnuť** vtedy, ak existujú závažné dôvody, týkajúce sa konkrétnej osoby.

Ako príklad uviedla, že takou prekážkou môže byť obvinenie v prípade človeka, nominovaného na post ministra vnútra. „To by som vnímala ako veľmi spornú nomináciu,“ uviedla, čím zrejme porušila ochranu základných práv a právnu zásadu prezumpcie neviný.

Prezumpcia neviný totiž znamená, že **každý občan, ktorý je obvinený zo spáchania priestupku alebo trestného činu, je považovaný za nevinného** dovtedy, kým sudca nevznesie právoplatné rozhodnutie o jeho vine. Garantuje to na prvom mieste Ústava SR v Čl.50 (2): „Každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu“.

Ak má prezidentka problém so slovenskou ústavou, potom by jej stačilo poznať a rešpektovať **Chartu základných práv Európskej únie**, ktorá v Hlave VI. kapitole „Spravodlivosť“ v článku 48 – Prezumpcia neviný a právo na obhajobu – hovorí veľmi jasnou rečou: „1. Každý, kto je obvinený, sa považuje za nevinného, kým jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom. 2. Každý, kto je obvinený, má zaručené právo na obhajobu“.

Poučenie ako postupovať a vyjadrovať sa by našla aj v Príručka ľudských práv Európskej platformy pre ľudskoprávne vzdelávanie [TU](#), ktorá rovnako inštruuje ochranu obvineného tak, že prezumpcia neviný znamená, že nemôžete byť označený za vinného zo spáchania trestného činu, z ktorého ste boli obvinený, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu vo vašom prípade.

Ide o základnú právnu zásadu „byť považovaný za nevinného“, čo by právnička Zuzana Čaputová mohla ovládať a najmä uvádzať v zmysle svojho sľubu do života (praxe).

Uvedená zásada znamená, že mimo súdnej siene sa s vami musí zaobchádzať ako s nevinným všetkými stranami zúčastnenými na konaní, osobitne predstaviteľmi štátnych orgánov. Ak prezidentka mala na mysli Roberta Kaliňáka, tak ide o občana, ktorý získal mandát poslanca v riadnych voľbách a má legitimitu od značného počtu voličov a občan Kaliňák (ale aj poslanec Kaliňák) požívajú rovnako túto ochranu, pretože medzinárodné normy hovoria o „každom“.

Čo ďalej hovorí Príručka ľudských práv? – „Verejní činitelia sú oprávnení informovať médiá o konaní vedenom voči vám, avšak nesmú sa vyjadrovať k otázkam vašej viny alebo druhu trestu, ktorý by vám mal byť uložený skôr, ako je vynesení konečný rozsudok vo vašej veci“.

Prezidentka teda aj v tomto výrazne predbieha a vnáša opäť svoju subjektívnu interpretáciu, pričom

má problém sa riadiť právnym úzusom, ktorý je nadradený pre ňu ako verejného činiteľa nad jej etické predstavy.

Nevieme, čo všetko zahrnula hlava štátu do opretia sa o dôvody odmietnutia nominácie, ale ak naráža na túto oblasť, čo je zrejmé, mala by vedieť, že

prezumpcia neviný tiež znamená, že sú zakázané aj akékoľvek priame náznaky smerujúce k vysloveniu vašej viny.

Ona to síce zatiaľ nepovedala priamo, ale priama logická línia smeruje k takýmto náznakom, čo by bolo opäť v rozpore s právom.

Dokonca aj **„vyjadrenie, ktoré sa priamo netýka vašej viny môže byť považované za porušenie tejto domnienky“**, na čo by mal pani prezidentku upozorniť jej progresívny právny tím v kancelárii prezidenta SR.

Pretože **„za účelom zistenia, či predmetné vyjadrenie je spôsobilé porušiť prezumpciu neviný, je dôležité posudzovať nielen vyslovené slová, ale aj celkový význam a podtext tohto vyjadrenia“**, čo je opäť pri štýle vyjadrovania Z.Čaputovej viac, než zjavné.

Nakoniec treba uviesť, že zásada prezumpcie neviný sa uplatňuje vo všetkých štádiách trestného konania, a to aj v odvolacom konaní.

Pani prezidentka si zjavne osvojila nie právny prístup a profesionálny odstup, ale podľahla vykonštruovanej atmosfére honu na čarodejnice s demonizáciou doterajšej opozície a polarizácie spoločnosti, čo sa veľmi vymyká štandardom úradu, ktorý zastáva, pričom sama by mal ísť príkladom najmä v právnom vedomí a praxe napriek tomu, že po väčšinu mandátu sa nechala viac ovplyvňovať emocionálnymi, etickými a ideologickými faktormi.

Ukazuje sa, že ak sa Robertovi Ficovi podarí zostaviť vládu a napriek šibeničnému termínu (14 dní) deklarovať podporu aspoň 76 poslancov, prezidenta čas vo svojej funkcii využije na progresívne hádzanie polien pod nohy novej vlády.

AUTOR: Rafael Rafaj

[ZDROJ](#)